

(*) — Թայֆը, աղաքական թերթի
ամենին պահպանողականն, և փոքր
գաղութարար, որ ընդհանրապես կը
քե կամ կը հնգեմ Ունչականաց
զբորին, խմբակիցի զգալն ընդ
սուրիկ երկրորդն առկա զրաճ յոյ
մին մէջ կը դարձնէ թէ Ռուսիան ընդ
կամ էր յարաբերական ստակալեալ
մով նորոյ միջանկ մէջ կը գտնուի
նորմ Անգլիայից գտնուած են
հարկեր տարի առաջ Այսպէս իս
Թայֆը կ'ուզէր հասկնալ թէ ուս
կերութիւնը շատ ընտելոյ միջան
է Բայց միմեծ 200 տարի առաջ
կային Ասիականագրութիւնն որ
հրապարակ Եւրոպայի մը և
ճիշդութիւնն մը, որ աւելի մեր տես
ն է կը յայտ կուտայ :

Հայաստեանի որ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսական խնդիրն որուն ազգայնաբարեկարգութիւնն է, կը փութնէր հրատարակել այնպիսի անձի մը լիբրարիան, որ երկար ժամանակ լիբրարիան կեցած լինելով, ժամէն տեսած Պապականեան զործարարութեան հետեւանքն, Այդ անձն է Արդիւստեան Կաթողիկոսական խնդիրն, որ Արդիւստեան կը կրկնէր իր առաջնորդութեան արեւոր պաշտօնները վարած է, եւ անցեալ տարի վախճանեցաւ 1866ի Կաթողիկոսական Յանձնաժողովը, ուստի այս փորձառու եկեղեցականի մասին խնդիրն որուն զառեկ իւր եղեկագիրը շինելէ առաջ խնդրած էր. Գերագաւորութեան որ այս խնդիրն մասին իւր գիտցածները գրառուող հաղորդէ Յանձնաժողովին Այդպէս աւելիւրոյց սիրով կատարեց այնպիսի, եւ հետեւեալ Տեղեկագիրը երկայնք, որոյ ձեռագիրը մեր քով պահուած լինելով, այժմ յարմար աւելի կը համարինք հրատարակելու անձնինքն։

Մեծապատիւ Արդաւը Խառն Յանձնաժողովի Կաթողիկոսական անդրոյն .

Որովհետեւ մեր նուաստութիւնը Մատթեոս Սրբազանդոյն կաթողիկոսի ընտրուած օրէն մինչէ մահուան իր լիցիւն րոպէները գտնուած ենք, նորին վէհափառութեան մօտ որպէս հոգեւոր որդի է միանգամայն որպէս ակնառուսեալ Կաթողիկոսական իշխանութեան շրջանին մէջ կատարուած գործքերուն, եւ Կաթողիկոսական ըլլալով կաթողիկոսական խնդրոյն համար որոշուած խառն Մատնաժողովին, ուսանին պարզք է գրուած մեզ վրայ մեր խնայած տեղեկութիւնները եւ նկատմունքները դրով ներկայացնել Մատնաժողովը խորհրդէրդոյն. ուստի այս քաջի պարտաւորութիւնը կատարելու փութով կը հաղորդենք ահա հետեւեալը տալիք անսօմու լիցիւն, որոյ անձամբ մահուն ակնառուսեալ ըլլալով հանած ենք Կաթողիկոսական դեւանի ազբըններէն։

Մեր նուաստութեան հոգեւոր ծնունդն Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Մատթեոս Ա. երբոր Հայրապետ ընտրուեցաւ Ազգէն եւ մօտ Արարատեան Մայր Աթոռն ի մայրաքաղաքի պաշտօնն եւ պարտաւորութիւն վարելուն, առաջադրուեցաւ իրեն երգման թուղթն, ան համաձայն ուխտել է ապա շարունակել իւր Հայրապետական պարտօնն։ Վասն զի առանց երգման թէեւ ընտրուած Ազգէն, իրաւունք չունէր տալ իր ինչ գործ սկսել յօգուտ Ազգէն, մինչեւ որչափ տէր անկեղծ ինքզինք հաստատումնայ Ռուսիոյ Տէրութեան, եւ ըրտալիս ինչեթաղեր իւր Հայրապետական իշխանութեան ազատութիւնն, ոչքան եւ իրաւունքները Ռուսիոյ օրինաց եւ քաղաքականութեան ինչպէս երգման թղթի քովանք կաթողիկոսական պահանջէր։

Երբեքեցաւ երանելի Հայրապետն, առանց իւր մտաց ու իր ներքին համոզման, վասն զի Կաթողիկոս պահանջէր Ռուսիոյ Տէրութեան չնորոգել իրազադրուել (Պապականեան) պէլն եւ քաղաքականութեան շահն. բայց երբ իր ժամանակ սկսաւ դառն արեւմտեցեալ թափել է ի խորացած հատեցեալները հանել, որուն կապ էին Պէրպլեւան Աւետիս Պոլսի, Ալեքսեան Պ. Մարմար մեր նուաստութիւն, որոյ մար անմուտանով է այն դատարարամայն արտաշարժ րոպէ Այս առաջին քաղաքական էր րապետական իշխանութեան, այսպիսի տոկոս պարտադրող լիցիւններէն։ Դանք այժմ միւս տեղիներնրու խորհրդանշանն պատմել, որոնք ի սկզբանէ բաժին անձնաթիւ էին Հայոց Հայրապետն։

Կաթողիկոսական իշխանութեան քաղաքական գործքները, որոնք ինչպիսիք ինքեան ինչ յետոյ բարձի թողի մահ էին եւ Ազգի պիտոյները, ինքեանք եւ հոգաւորութիւն կը հանձնէին, ստիպելով զԱրդաւը ստիպել Հայրապետն փութով ծուլնութեան եւ բարեկամութեան դիմել. եւ ահա սկիզբը մեզաւ ընել նորընտրի Կաթողիկոսական խնդիրն որուն ազգայնաբարեկարգութիւնն է, կը փութնէր հրատարակել այնպիսի անձի մը լիբրարիան, որ երկար ժամանակ լիբրարիան կեցած լինելով, ժամէն տեսած Պապականեան զործարարութեան հետեւանքն, Այդ անձն է Արդիւստեան Կաթողիկոսական խնդիրն, որ Արդիւստեան կը կրկնէր իր առաջնորդութեան արեւոր պաշտօնները վարած է, եւ անցեալ տարի վախճանեցաւ 1866ի Կաթողիկոսական Յանձնաժողովը, ուստի այս փորձառու եկեղեցականի մասին խնդիրն որուն զառեկ իւր եղեկագիրը շինելէ առաջ խնդրած էր. Գերագաւորութեան որ այս խնդիրն մասին իւր գիտցածները գրառուող հաղորդէ Յանձնաժողովին Այդպէս աւելիւրոյց սիրով կատարեց այնպիսի, եւ հետեւեալ Տեղեկագիրը երկայնք, որոյ ձեռագիրը մեր քով պահուած լինելով, այժմ յարմար աւելի կը համարինք հրատարակելու անձնինքն։

[illegible]

Ինչ է Պարսիկերան, որք եւն ան հողւոյն հպատակութեանը և ի կերպով է անոնց շահն Տէրութեան հետ հետ կապուած է յուրանց ելալ : Բայց մենք մանրամասն գէտերը մի առ մի թուեն աւելորդ համարելով տարիներով շարունակուած կաթողիկոսական իշխանութեան գէմ ոգորած և Տէրութեան պաշտպանած անցքեր միայն կը լինէ, որոնց մէջ պարզ կը տեսնուի ինչ ինչ անհաշիւ և ունեւոր կարող է ունենալ կաթողիկոսական վարչութիւնն առանց Պարսիկէին խաղառ վերնաշուն և անոր համով եղած վարչութեան ձեւն մերժուելուն :

Թիֆլիզու Հայ հասարակութիւնը, որ բաւարարեալ Հայոց մէջ բազմութեանը և յառաջիկայ ժամանակ առաջին տեղին կը գրառուէր կանգնեցաւ Ներսիսեան դրոշմի Հոգաբարձութեան հային հանձնին, բայց Հոգաբարձութիւնը ինքնապաշտ (Ջալալեան-Սարգիսեան) կողմնակցութեամբ պատ մերժեց հասարակութեան դար պահանջը : Հասարակութեան կաթողիկոսին դիմելով իր ընտանեացաւորներով և աղերարով : Վեհափառ կաթողիկոս պիտիպարտեմ որպէս իր իր միող գործը վերջնական օրինակ կերպով դարձուր հմարը չնկալ Հոգաբարձական գործողութեան հային (որ իր տանտնային ներքին մեծամեծ դուստրներ կառուար ու ծախք կը պարկէր) մնաց առանց պահանջ վերջնական Ս. կաթողիկոսն առեցաւ Ժողովրդեան ընտրուած Հոգաբարձութեան հաստատել ներքին ու իրենց Նախագահ բազանի պատուիրել, որ տուածներն յանձնեն իրենց չորհրդները, բայց և տուածներն դաւ ամբողջ յանձնեցան և այն առաքիման ամբապնդա Սարգիս եպիսկոպոսն իր ոյս լատինեայի զօրութեամբ, որ լիզու Ներսիսեան վարդի և մարտած բազմաթիւ պատուորաց և հազարաւոր բազմաւոր առաջ բացարձակ գոյնք — «Սուրբ իշխանութիւն և ոչ կոսն հային պահանջի և բարձունքը ընտրել և հաստատել որ Առաջնորդն ինքն էրութեան Պարսիկէնայի թեմարայր իշխանութիւնն նորդին միայն կը պատկանի Ս. համարձակ խօսքն նմանապէս և իր անկան ձիւրը և ինչպէս շատ մի թիւներ և անընդմիջապէս իր իր անձը պաշտպանելով ընդհանուր Հասարակութեան կողմնակցութեան բողոքել կ'արեւ և անընդմիջապէս իրեցա Ս. Ջալալեանն իր վարչութեան և Տէրութեան ցարձակ չկրցաւ պաշտպանութեան Թիֆլիզու բազմա հասարակութիւնը տալէ իր և գուցէ ընդգիմադրութիւն պիտի տար մեծամեծ տուածներն :

Սուրբ պատահեցաւ և բազում Հայ Հասարակութեան որոնք վիճակաւոր տիրէին կան իշխանութիւնը չափ համար Ուսումնական Հոգաբարձութեան հաստատելու ձեւ կամ և ընդգիմադրութեան ներքին մի գլխի միող բողոքով կաթողիկոսին տուելու կամ ժողովեցան առաջնորդական ամեն և Ժողովրդեան կողմնակցութեան կաթողիկոսական Սարգիս եղաւ և ուրիշ մէջ Ուսումնարանաց նկարագրի մէջ ահագին լուրջութեամբ կ'անար Տէրութեան պահանջութեանը պաշտպանելով կաթողիկոսին ռաժով ողես Ս. խորհրդոսն էր Ս. վարդապետ ինչ Ս. պաշտպանի Նոր Նոր և Պետարապալով վիճակութեան դարձն, որ իր բազմահանգիստներով ամբողջ շարունակեցաւ և Նորին տուութեան սիրով կարեւոր որող վրայ յետող պիտի լի գարածակ ապագայի տուելու Նախնիներն և Պարսիկէնայի հասարակութեան նոյնպէս և ուրիշ տեղեր անդադար բողոքներ կ'

րանիւ եւ գրով։ Ս. Հայրապետ
իւր առաջը եղած խոնդուն
ակներեւ նշմարելով դորձն զս
ծրցում լինան կուտար, մինչեւ
պահով ճանապարհ մը գտնէ։
միջոցին տէրութեան կողմէն
նազան դորձք վախճանական
ման համար պահանջուները
լային, նոյնպէս և Սկոթլենդ և
բուպերը Պարագուէնայի հակ
ընկիւնացը պատճառ էր բերել
րով անհասարկն է, կ'ըսէր, որ
ցէ գործող վախճան տալ, քան
նոյն Պարագուէնան ընդգէմ
յառաջանելու եկելով այդ իւր
և կաթողիկոսական իշխանու
(Մարտի 1890)

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՏԻԿՆԵՐ ԱՂԽԱՅՈՒՄԸ
ՅԱՆՁՆԱԼՈՒԹՅՈՒՆ

— — —

... խմբագիր.
Կաթողիկոսական խնդիրը
յոյց ազգին մեծ խնդիրներէն
էր. Ազգային Ժողովով վեր
բերա բռնած ընկերացէն
կեսն կ'երեւէր թէ նա ալ մ
րեւորութիւն կուտայ այդ ի
նայց սակայն այդ Ժողովու
նիստին մէջ տրուած որոշ
դժբաղդաբար ցոյց կուտայ
կամ այդ խնդիրն տրուած
բորութիւնը շինու է, կ'
կամ Ազգ. Ժողով ու Սահմ
րութիւն մեզ համար բնա
լուրջ նշանակութիւն չուն
իւր գործածութիւն իբրեւ մի
նազան օտարութիւն նպատակ
վերել.

Խօսքը չերկնցներ. Բ
Ժողովն իւր վերջին նիստ
Ամեն Ս. Պատրիարք Հօր
կաթիւնան վրայ հետեւեալ
կ'ըսէ. « Ընտրել լիազօր
նիւսնս մը, որ պաշտօն
ընդ նախագահութեամբ ն
նութեան և բարեակցութեան
վարչութեան, Ամենայն Հ
թողիկոսութեան խնդիրը
նշարժէ համաձայն ազգա
ձանայ, իւր համարա
Ազգ. Ժողովով բերելու պա
Հաստատելով թէ Ազգ
այդ որոշումը ապօրինի է Ս
գրական կանոնաց հակառա
Երեսփոխանական հրաւիր
նշանակում Ծրագրողին
թողիկոսական Էքզէն Եան
կաթողիկոս Խօսքը Եան
աղբերակ մի տարօրինակ
Սահմանադրական սկզբու
մանց տապալելով որոշումը
մեծ ամառանքութեամբ անգ
չէ տալ, մինչդեռ միայն
(14) քուէով տրուած է,
այնպէս ինչպէս որ կ'որոշ
ՅԱ յօդուածի Ազգ. Ժող
քին կանոնադրութեամբ
գիրներով որք ուղղակի
այլ ստակ ապեական գործող
(որ) կ'ընեն որոշու ի ներկ
որ և է թիւի անդամոց
Առաքել կ'ըսէ թէ
Թալը օգուտ չունի, պե
մանակին ճամբայ ենթե
ուշ ճանապարհ կ'երենք
միշտ ուշ կ'սկսինք գործ
հապակցով կը կատարե
կաթողիկոսական խնդր
ինար 3-4 ամիս առաջ
բայց այժմ ալ շատ ու
չենք, այդչափ ինքաւ
չկար, քանի որ կաթող
րութիւնը 1884 մայիսին
տարուին, այսչափ ուշ
կարելի էր ամիս մ'ալ
օրինադրութեան ու ա
րուանց համաձայն գո
և ոչ թէ յօնք չենեղ
հանել:

Առարկութիւն եղեր
գիրք քառէ է և այլին
պարականայ վիճաբան
կրեան վնասակար ինիւ
բառը քանի մը Ժաման
մեծ դերը խաղալ սկսա
Պատրիարքը, վարչութ
ակցութիւն մը կ'ուզէ
զովով վիճաբանութեանց
ու զգուշութիւնը տալ կամ
մասնիկ դանդաղ և կամ
դադրելու համար Էքզ
թիւն ձեռք ձգել անմի
քառէ կ'ետեւրը, մեր
վիճակը, քաղաքական հ
քառէ-Էքզէն Եայլն մէջ
տորք և ինքեղ իւր նպ
հասնի:

[illegible]

դատապարտուի. ճարտար պատճառներ
ներ կը բացատրուին . . .

Ի յայտ տեսել վերոյիշեալ խորհուրդ-
ներն, անվիճական գործանք կարօտը
տալիք զիւրապարծ հանքորդու մանք
պէտքուն անգամ ուշադրութիւն հնե-
գրաւեր միայն այն գերապաշտը պատ-
ճառաւ, վասն զի նիւթական զոռ-
թիւթիւն պահանջներ, ինքուրթիւնն ու-
նին:

Քաղաքացիական խորհրդին արա-
մաղորութիւններն ու արկիւնք վիճակը
այլապիսի բացատրելէն յետոյ, այլ եւս
ուրիշ փաստներ պէտք ունինք հաս-
տատուել հոմար թէ զիմաւոր պատ-
ճառն, որ կանոնադաւումէ հանքորդու
գործոց կիրառութիւնը, յօծարակմու-
թեան բացատրութիւնէ Է միայն:

Երախի թէ մեր այս տորիս

(Ukr. *Рухомість*)

ձապակը գտնելով՝ ուր որ անկ էր, ա
ռիվ՝ լինին, արուկեւ պարտամանու
թնան աղբու դռակը այն պաշտոնեւ
թեանց, որ լեր, զգտաւ, վհապակեա
լախարարէն գաղափարաց, համաձայն
որոշել չեն ստորած տակաւին :

* * *

Անկարելի չէ գործենք նշանակել
հետեւեալ վէճն, որ ամսոյս 9-ին ի վեր
Բաղրաբալտտանիս խորհրդին եւ հա
րաւորական ինքն յմեզ, իտպէս :

Գլխով իբր լուծունի ստացալ:
 Տեղեպոս ցորինի առեւտրոց համար
 իկար ժամանակներէն ի վեր աշաման
 ամէ Է. յառուկ վաճառականի մը, որ
 աղաքիս չուկաներու կեղծական
 հոգեկոյն արտօնութեամբն հարա-
 յուր կ'իկան արծիւն լաւ կուգայ:
 Տեղեպոս Քաղաքականութիւնն, որ
 ձառուռած ցորինի ու այլ ու այլ աղ-

(Ukr. 1917-1918).

հայ համար վաճառողներին մասնա-
ւոր աուրքեր առնելու «բարի սովոր-
ւթիւն» ունի, մինչդեռ կայուեա-
կան տրոյց հաստատմամբ այս տե-
ւէ անհրաւ տուրքեր ջնջված են
մէջէն, ամառը Գլխ, ցորենի վաճառ-
ւորին իւր շինել տուած մէկ դատարկ
ուածին մէջ յիշխաւորեց, որ քա-
ղաքի մէջ եւ չ

արևելքից մարտի, հիւսիսային կողմն
 ուղեւորով, տոյն վտփոխուելիւն չէր
 արդ հասարակութեան օգտին կառ
 ձին հաժաճանիլ: Այս առիթու առ
 ակաւն կառարարութիւնն իրկնուած
 ռընթիւ անխելի մնալուն համար հա
 յարութիւնն զինքն վեր դեր: Առաջ
 Սրբազանին միջամտութեան, որ

դիմադրություններն յառաջ գալիք կայ-
նական, լուսնահասնապան, Էմբեռնի
աստարակային զանազան կարգի մե-
կերը նկարագրելով առ որս լին-
լապա՜նան տնօրինութիւն մը իւրն-
աւր լրջաւ Զաւէպի կուսակալու-
ն զազաբքսն Վ.սեմ. Կառավարին
անգամ անգամներ շնորհակալ կը
պէլին ժողովրդեան բազմանալ գո-
ւմ տալ, Վ.սեմ. Կառավարիւը նոյն
երբեր յղեց Բաղդադապետական
ղէն, որ քանի մ'որ տատանակն
, երկրորդն ալ լայց պահելով
որմ, թկոտորեց լիրջապէս առա-
նաճառատեղին եւս քանալ :

* * *

Եղեալ շարժումն թղթակցութիւն
նշխարաբան յանձնուելէն Զաղիք
Ժամս լիւրք, Պրիմէիկ-Նիքրատէն

• • Էֆէնսի

տոր վրայ Հայէպի կոստակալու-
ն ընդադրես ղ ի սեռ : Կառավարին
անդամ կրօնական հեղափոխ կը
յայնի ժողովրդեան բաղձանաց գո-
ւմ տալ : ղ իստ : Կառավարի ընդ
լերեր յղեց Բաղաքապետական
դին, որ քանի մ'օր տատամեղէ
, երկրորդն ալ բաց պահելով
ընթ, յովտարդի վերջապէս առա-
ւանառատեղին եւս քանալ :

* * *

Եղեալ շարժումն լիթակցութիւն
նշխարական յանձնուելէն հաջոր-
ծաւ վերջ, Պրիշտիկ-Եվրատէն

(20)

4

Գործերի անագորուն խօս-
 անն անոր ականջին ։ Եւ շը
 ի սարսափահար լուռութիւն
 մենէն ջախջախին է ։ Կը
 լայրն ի՛նչ էր ։ Կը հասկնայ
 անութեան լնդող չկար ։
 Խտաւոր կնո՞ղ մ'աղչիկը ։
 Դգ չգտնելուն պատճառն ,
 Գարիի չլիութիւնն եր-
 րապարտէր ։
 Հակած էր բարձին վրայ , և
 աչերէն ։ Իւր միասնութիւ-
 նացումը կ'ողբար ։ Մինչև
 էր թէ կ'արհամարէր զին-
 ան , բայց չարութիւն չէր
 հակալուութիւնն իւր հօր
 կը վերագրէր ։ Եւ ահա
 ։ Բայց իւր մօրը բարե-
 ն եղեր ։ Խեղճ նահա-
 րուէր իրեն , որովհետեւ
 ակկին մէջ ամեն ճէր ամեն
 ետեւէ ։
 Կը մանէր պատուահանե-
 ռանսով վառ թողած էր
 ոգը կր նուաղէր նորո-

ինքնիրեն : Գաթէրին ալ
լիւր աղջկան , բայց նա

Նրա՛յ ելնելու ջանալով .
 Լ , ըսաւ : Միայն կ'աղա-
 ւահիս արթնցնելու շնորհ

ած է, զիկը շրջապա-
աւելի սպիտակ: Ո՛հ,
որերն անապորուն խօս-
անոր ականջին: Այ իջ
սարսափահար լառովիւ
նէն ջախջախին է: Կը
րն ի՛նչ էր. կը ճառկնայ
նութանի խնդրող սկառ-
աւորն կնո՞ղ ի՛նչ-ճէն:

չգտնելուն պատճառն,
սրիի շփոթութիւնն եր-
պարտէր :

սկած էր բարձին վրայ, և
երէն: Իւր միամտութիւն
պումը կ'ողբար: Ինչպէս

Թէ կ'արհամարէր զին-
քայց չարու(թիւն չէր
հակարու(թիւնն իւր հոգ

Բայց իւր մօրը բարե-
հոգեր: Խեղճ նահապետ:

Եւ էր իրեն, որովհետեւ
 ին մէջ ամեն սէր ամեն
 տեւէ :

մանէր պատուհաննե-
նեակը վառ թողած էր
կր նուազէր նորա

գիւղացի Բորիսը, Սպանիոյ ի
վերջոյ Ազգ. Առաջնորդարանի հաստ
պաշտօնական շնորհակալութեամբ
տառապան, սակայն ոճրագործութեան
պարագայից փրկւած մանրամասնութեան
գետ կը պակսին:

ՄԱՍՍԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շնորհակալութեամբ կը ծանու
ցանք թէ հետեւեալ նուիրատու
ութիւնը եղած են Միացեալ Ըն
կերութեանց.

Եւնի-Գաբուրի Պատ. Մանա
հիւրէ դահկան արծաթ 925-30.
Պօլոնիանի ազգայիններէն Մեծ.
Ազա Խաչերես Կոյալէ (նուէր Պա
րահանդիսի աւթիւ) ֆրանք 96.
Նոյնպէս Պօլոնիանի ազգային
ներէն Մեծ. Ազա Մանուկ Զովաք
եանէ ձեռնարկ Մեծ. Ազա Խաչերես
Կոյալէ (նուէր պարահանդիսի աւ
թիւ) ֆրանք 24.

Յիւլիպէի Պատ. Մանահիւր
(տղիւնի ազգայիններէ հանգանակ
նալ պարահանդիսի աւթիւ) ոսկե
դրամ 800.

Թաթար-Բաղարճըի Պատ. ազ
գայիններէ (Ինպաստ Միաց. Ըն
կերութեանց և տեղւոյ վարժարա
նին տրուած պարահանդիսի ար
դիւնէն մեր բաժինն) ոսկեդր. 1000.
Ի դիմաց Հայոց Միացեալ Ընկ.
Տնօրէն Ժողովոյ

Առեւտրային Վասն Առեւտրային
Մ. Ներքինիւն. Բ. Յիւլիպէի
ԽՄԱԳԻՐ-ՏՆՕՐԷՆ
Կ. Ս. ԻԻԹԻՆԻՍ

Ա. Զ. Դ.

Ազգային Հիւանդանոցի վաղը
ֆէն յիւսկիւտար Թովհանէի օրը
ճառուէ 8 թիւ փայտէնի տունն,
որ կը պարտուակէ 12 սենեակ, մէկ
հօր, մէկ իւր խոյնէ, 2940 կան
գուն պարտէ. Ս. Բիւրի Ազգային
Հիւանդանոցի հաստատութեան
մասին կը եղած ըլլալով աճուրդի
գրուած է:

Ուստի կը ծանուցուի մեծ արդի
հասարակութեան որ այժմ այդ
տանը 400 Օսմ. ոսկի տուող ըլլա
լով, սոյն գումարէն աւելի վճարող
անձիւք, պէտք են դիմել, մինչ
յուսկի 10. ամեն օր ժամը 6էն 9,
ի գրասենեակ Ազգ. Հիւանդանոցի
Հոգաբարձութեան մեծ նոր խան
թիւ 49.
9 Ապրիլ, 1883
Կ. Պոլիս

Ա. Զ. Դ.

Արեւելեան երկաթուղեայ տն
քննութիւնը կը ծանուցանէ հասա
րակութեան թէ այս օրէն սկսեալ
երկու տեղական կառավարման
պիտի աւելան ներկայ ուղեցույթ
կին վրայ և Կ. Պոլիս ետեւ-գուն
պիտի երկաթուղեայ ըստ հետեւեալ
ուղեցույթակին.

Կ. Պոլիս 7 27 իրիկուն
Կ. Պոլիս 7 38
Կ. Պոլիս 7 43
Տաթար 7 46
Տաթար 7 50
Ետեւ գուն 7 54

Կ. Պոլիս 7 59
Կ. Պոլիս 8 9
Կ. Պոլիս 8 18
Կ. Պոլիս 12/24 ապրիլ 1883

Ա. Զ. Դ. Բ. Գ.

ԶԱՅԱՍԱՆԵԱՅՑ Ս. ԵՎԵԼԵՆԻՑ

Պարտաւորութեան

Տ. ՆԵՐՍԻՍԻ Ս. ՊԱՏՐԻԱՐԻ

Կ. ՊՈԼԻՍ

ԵՒ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿՐԹԱՅԻՆ ԱՏԵՆԻ

Կ. Պոլիս — Տպագրութիւն Արամեան

1883

Սոյն պատուական Ոգոթագրութեան

կը պարտուակէ մեր Եկեղեցւոյ բա
նալարակ ժամերգութիւններն. Նախ
կիրակի օրերու հանդերձ խորհրդ
դով Ս. Պատարագի, և ապա կար
գաւ Ս. Պատարագի, Արեւադար, և
ճաշու, Խաչապահանի և Հանգըստ
նալ (Եկեղեցի) ժամերգութիւններն,
իւրաքանչիւրոյ մէջ գտնուած ֆա
րսերէն, մարտադարձի մէջ ալ կը
Նախապէս խորհրդային բացատ
րութիւններով:

Գրեւն սկիզբը գրուած է Ամե
նապատիւ Տ. Ներսիս Ս. Պատարա
գի մի նշանաւոր նամակն ի հաւա
նութիւնը գործող և իրեն ներա
ռու թիւնը օգտակարութեան այս
թիւնը, որ և ընտրի իմաստուն մաս
նաւոր վերամշակութեան արժանի է.
Յետ օրոյ գրուած է աշխատա
սիրոյ ֆահայեայն Բառապարանի,
յորով մեր Ազգային Եկեղեցին իւր
ֆրիստոնէական սրբութեամբ մեզ
աւանդող մեր Երանելի Նախահօր
պատարագած աղօթքներէն զատ
ստար և զօթքներ գործածելու ան
պատահելու փայտ խոսելով, Հը
րապարակական և Առանձնական Ա
ղօթից վրայ պիտանի տեղեկու
թիւններ կուտայ, և կը յորդորէ
վարժուիլ, ընտանեակ մեր Եկե
ղեցւոյ աւանդութեանց, և Ազգա
յին գրական լեզուին, և սիրելի գա
նու իրեն անգին յիշատակը մեր
անմոռանալի Նախահօր:

Սոյն Աղօթագրութեան օր պիտի
ծառայէ Ժողովրդեան Առաւած
պաշտութիւնն աւելցունելու, և մեր
ֆրիստոնէական—Ազգային Եկեղեցին
հանալի տալու, պիտի կարենայ
գործածուիլ թէ Եկեղեցւոյ մէջ իւ
րեւ յաւանդելու, և իւր տուններու
և ճանրորդութեանց մէջ իրեն Ա
ղօթագրութեան, ուստի ամեն Հայ-Քր
դոթագրութեան:

Սոյն Աղօթագրութեան օր պիտի
ծառայէ Ժողովրդեան Առաւած
պաշտութիւնն աւելցունելու, և մեր
ֆրիստոնէական—Ազգային Եկեղեցին
հանալի տալու, պիտի կարենայ
գործածուիլ թէ Եկեղեցւոյ մէջ իւ
րեւ յաւանդելու, և իւր տուններու
և ճանրորդութեանց մէջ իրեն Ա
ղօթագրութեան, ուստի ամեն Հայ-Քր
դոթագրութեան:

Երանելի քով գտնուելու արժանի
Տպագրութիւնը ընտրի թուրքի
մերայ յատուկ խնամով եղած է
690 երեսներէ բաղկացեալ, և նը
բարեկեցական պատկերներով զարդա
րուած է:

Կը գտնուի ամեն Հայ գրական
հաւաք ըլլալ. իսկ կեդրոնաւորին է
Արամեան Տպարան, Բակուրեան խան
թիւ 13, հետեւեալ օրը գտնուի:

Կը գտնուի ամեն Հայ գրական
հաւաք ըլլալ. իսկ կեդրոնաւորին է
Արամեան Տպարան, Բակուրեան խան
թիւ 13, հետեւեալ օրը գտնուի:

Կը գտնուի ամեն Հայ գրական
հաւաք ըլլալ. իսկ կեդրոնաւորին է
Արամեան Տպարան, Բակուրեան խան
թիւ 13, հետեւեալ օրը գտնուի:

Կը գտնուի ամեն Հայ գրական
հաւաք ըլլալ. իսկ կեդրոնաւորին է
Արամեան Տպարան, Բակուրեան խան
թիւ 13, հետեւեալ օրը գտնուի:

Կը գտնուի ամեն Հայ գրական
հաւաք ըլլալ. իսկ կեդրոնաւորին է
Արամեան Տպարան, Բակուրեան խան
թիւ 13, հետեւեալ օրը գտնուի:

Կը գտնուի ամեն Հայ գրական
հաւաք ըլլալ. իսկ կեդրոնաւորին է
Արամեան Տպարան, Բակուրեան խան
թիւ 13, հետեւեալ օրը գտնուի:

Կը գտնուի ամեն Հայ գրական
հաւաք ըլլալ. իսկ կեդրոնաւորին է
Արամեան Տպարան, Բակուրեան խան
թիւ 13, հետեւեալ օրը գտնուի:

Կը գտնուի ամեն Հայ գրական
հաւաք ըլլալ. իսկ կեդրոնաւորին է
Արամեան Տպարան, Բակուրեան խան
թիւ 13, հետեւեալ օրը գտնուի:

Կը գտնուի ամեն Հայ գրական
հաւաք ըլլալ. իսկ կեդրոնաւորին է
Արամեան Տպարան, Բակուրեան խան
թիւ 13, հետեւեալ օրը գտնուի:

Կը գտնուի ամեն Հայ գրական
հաւաք ըլլալ. իսկ կեդրոնաւորին է
Արամեան Տպարան, Բակուրեան խան
թիւ 13, հետեւեալ օրը գտնուի:

Կը գտնուի ամեն Հայ գրական
հաւաք ըլլալ. իսկ կեդրոնաւորին է
Արամեան Տպարան, Բակուրեան խան
թիւ 13, հետեւեալ օրը գտնուի:

Կը գտնուի ամեն Հայ գրական
հաւաք ըլլալ. իսկ կեդրոնաւորին է
Արամեան Տպարան, Բակուրեան խան
թիւ 13, հետեւեալ օրը գտնուի:

Կը գտնուի ամեն Հայ գրական
հաւաք ըլլալ. իսկ կեդրոնաւորին է
Արամեան Տպարան, Բակուրեան խան
թիւ 13, հետեւեալ օրը գտնուի:

Կը գտնուի ամեն Հայ գրական
հաւաք ըլլալ. իսկ կեդրոնաւորին է
Արամեան Տպարան, Բակուրեան խան
թիւ 13, հետեւեալ օրը գտնուի:

Կը գտնուի ամեն Հայ գրական
հաւաք ըլլալ. իսկ կեդրոնաւորին է
Արամեան Տպարան, Բակուրեան խան
թիւ 13, հետեւեալ օրը գտնուի:

Կը գտնուի ամեն Հայ գրական
հաւաք ըլլալ. իսկ կեդրոնաւորին է
Արամեան Տպարան, Բակուրեան խան
թիւ 13, հետեւեալ օրը գտնուի:

Կը գտնուի ամեն Հայ գրական
հաւաք ըլլալ. իսկ կեդրոնաւորին է
Արամեան Տպարան, Բակուրեան խան
թիւ 13, հետեւեալ օրը գտնուի:

Կը գտնուի ամեն Հայ գրական
հաւաք ըլլալ. իսկ կեդրոնաւորին է
Արամեան Տպարան, Բակուրեան խան
թիւ 13, հետեւեալ օրը գտնուի:

Կը գտնուի ամեն Հայ գրական
հաւաք ըլլալ. իսկ կեդրոնաւորին է
Արամեան Տպարան, Բակուրեան խան
թիւ 13, հետեւեալ օրը գտնուի:

Կը գտնուի ամեն Հայ գրական
հաւաք ըլլալ. իսկ կեդրոնաւորին է
Արամեան Տպարան, Բակուրեան խան
թիւ 13, հետեւեալ օրը գտնուի:

Կը գտնուի ամեն Հայ գրական
հաւաք ըլլալ. իսկ կեդրոնաւորին է
Արամեան Տպարան, Բակուրեան խան
թիւ 13, հետեւեալ օրը գտնուի:

Կը գտնուի ամեն Հայ գրական
հաւաք ըլլալ. իսկ կեդրոնաւորին է
Արամեան Տպարան, Բակուրեան խան
թիւ 13, հետեւեալ օրը գտնուի:

Կը գտնուի ամեն Հայ գրական
հաւաք ըլլալ. իսկ կեդրոնաւորին է
Արամեան Տպարան, Բակուրեան խան
թիւ 13, հետեւեալ օրը գտնուի:

Կը գտնուի ամեն Հայ գրական
հաւաք ըլլալ. իսկ կեդրոնաւորին է
Արամեան Տպարան, Բակուրեան խան
թիւ 13, հետեւեալ օրը գտնուի:

Կը գտնուի ամեն Հայ գրական
հաւաք ըլլալ. իսկ կեդրոնաւորին է
Արամեան Տպարան, Բակուրեան խան
թիւ 13, հետեւեալ օրը գտնուի:

Կը գտնուի ամեն Հայ գրական
հաւաք ըլլալ. իսկ կեդրոնաւորին է
Արամեան Տպարան, Բակուրեան խան
թիւ 13, հետեւեալ օրը գտնուի:

Կը գտնուի ամեն Հայ գրական
հաւաք ըլլալ. իսկ կեդրոնաւորին է
Արամեան Տպարան, Բակուրեան խան
թիւ 13, հետեւեալ օրը գտնուի:

Կը գտնուի ամեն Հայ գրական
հաւաք ըլլալ. իսկ կեդրոնաւորին է
Արամեան Տպարան, Բակուրեան խան
թիւ 13, հետեւեալ օրը գտնուի:

Կը գտնուի ամեն Հայ գրական
հաւաք ըլլալ. իսկ կեդրոնաւորին է
Արամեան Տպարան, Բակուրեան խան
թիւ 13, հետեւեալ օրը գտնուի:

Կը գտնուի ամեն Հայ գրական
հաւաք ըլլալ. իսկ կեդրոնաւորին է
Արամեան Տպարան, Բակուրեան խան
թիւ 13, հետեւեալ օրը գտնուի:

Կը գտնուի ամեն Հայ գրական
հաւաք ըլլալ. իսկ կեդրոնաւորին է
Արամեան Տպարան, Բակուրեան խան
թիւ 13, հետեւեալ օրը գտնուի:

Կը գտնուի ամեն Հայ գրական
հաւաք ըլլալ. իսկ կեդրոնաւորին է
Արամեան Տպարան, Բակուրեան խան
թիւ 13, հետեւեալ օրը գտնուի:

Կը գտնուի ամեն Հայ գրական
հաւաք ըլլալ. իսկ կեդրոնաւորին է
Արամեան Տպարան, Բակուրեան խան
թիւ 13, հետեւեալ օրը գտնուի:

Կը գտնուի ամեն Հայ գրական
հաւաք ըլլալ. իսկ կեդրոնաւորին է
Արամեան Տպարան, Բակուրեան խան
թիւ 13, հետեւեալ օրը գտնուի:

Կը գտնուի ամեն Հայ գրական
հաւաք ըլլալ. իսկ կեդրոնաւորին է
Արամեան Տպարան, Բակուրեան խան
թիւ 13, հետեւեալ օրը գտնուի:

Կը գտնուի ամեն Հայ գրական
հաւաք ըլլալ. իսկ կեդրոնաւորին է
Արամեան Տպարան, Բակուրեան խան
թիւ 13, հետեւեալ օրը գտնուի:

Կը գտնուի ամեն Հայ գրական
հաւաք ըլլալ. իսկ կեդրոնաւորին է
Արամեան Տպարան, Բակուրեան խան
թիւ 13, հետեւեալ օրը գտնուի:

Կը գտնուի ամեն Հայ գրական
հաւաք ըլլալ. իսկ կեդրոնաւորին է
Արամեան Տպարան, Բակուրեան խան
թիւ 13, հետեւեալ օրը գտնուի:

Կը գտնուի ամեն Հայ գրական
հաւաք ըլլալ. իսկ կեդրոնաւորին է
Արամեան Տպարան, Բակուրեան խան
թիւ 13, հետեւեալ օրը գտնուի:

Կը գտնուի ամեն Հայ գրական
հաւաք ըլլալ. իսկ կեդրոնաւորին է
Արամեան Տպարան, Բակուրեան խան
թիւ 13, հետեւեալ օրը գտնուի:

Կը գտնուի ամեն Հայ գրական
հաւաք ըլլալ. իսկ կեդրոնաւորին է
Արամեան Տպարան, Բակուրեան խան
թիւ 13, հետեւեալ օրը գտնուի:

ՔԵՅԵՆ ՏՈՆԱԼՏ

ՇՆՈՐՀԱՆՈՒԹԻՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՆՈՐՀԱՆՈՒԹԻՒՆ

Որ և է Բաշին և Բաշին Բաշին

Շնորհակալ լինելով իմանալու

պէս կը մեկնին Կ. Պոլիս, Օսման և

Դանուր երկրորդ համար, և օրինա

ւոր սակագներով վաճառք կը փորձ

դեն իւրապէս Արեւելից և Սեւ ծով

վա ընդ որոշ նաւահանգիստները:

Օրինա շնորհակալ, նաւապետ Ֆրե

տերիւնը, լինողին մեկնեցաւ մարտ

22ին, Արեւմտեան շնորհակալով Կ.

Պոլիս գալու համար, հոս կ'ապաստ

դէպ ի 20 ներկայ ամսոյ, և անմիջա

պէս Արեւմտեան և Ֆրանսիայի պիտ

երկայ:

Մեծ-Եւրոպայի շնորհակալ, նաւապետ Մա

րիճ, լինողին մեկնեցաւ նաւորդ ամ

սոյ 31ին, Մարտ և Զմիռնի համար

7ին Մարտ, Սեւելից և Կ. Պոլիս

գալու համար, որ կը համար դէպ ի 25

ներկայ ամսոյ, և քեր պարպելն

յետոյ Պոլիս, Բոլի և Ֆրանսիայի պի

տի երկայ ուղեցուի:

Շնորհակալ, շնորհակալ, նաւապետ

Զիւր, լինողին մեկնեցաւ ամսոյ

7ին Մարտ, Սեւելից և Կ. Պոլիս

գալու համար, որ կը համար դէպ ի 25

ներկայ ամսոյ, և քեր պարպելն

յետոյ Պոլիս, Բոլի և Ֆրանսիայի պի

տի երկայ ուղեցուի:

Շնորհակալ, շնորհակալ, նաւապետ

Զիւր, լինողին մեկնեցաւ ամսոյ

7ին Մարտ, Սեւելից և Կ. Պոլիս

գալու համար, որ կը համար դէպ ի 25

ներկայ ամսոյ, և քեր պարպելն

յետոյ Պոլիս, Բոլի և Ֆրանսիայի պի

տի երկայ ուղեցուի:

Շնորհակալ, շնորհակալ, նաւապետ

Զիւր, լինողին մեկնեցաւ ամսոյ

7ին Մարտ, Սեւելից և Կ. Պոլիս

գալու համար, որ կը համար դէպ ի 25

ներկայ ամսոյ, և քեր պարպելն

յետոյ Պոլիս, Բոլի և Ֆրանսիայի պի

տի երկայ ուղեցուի:

Շնորհակալ, շնորհակալ, նաւապետ

Զիւր, լինողին մեկնեցաւ ամսոյ

7ին Մարտ, Սեւելից և Կ. Պոլիս

գալու համար, որ կը համար դէպ ի 25

ներկայ ամսոյ, և քեր պարպելն

յետոյ Պոլիս, Բոլի և Ֆրանսիայի պի

տի երկայ ուղե